"XADICHA SULAYMONOVANING O'ZBEKISTON HUQUQSHUNOSLIGI RIVOJIGA QO'SHGAN HISSASI"

Avazova Gulhayo Xurshid qizi
Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi M.S.Vosiqova nomidagi yuridik akademik litseyi o'quvchisi
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.22842857

Annotatsiya: Mazkur tezisda Xadicha Sulaymonovaning O'zbekiston huquqshunosligi rivojiga qo'shgan ilmiy-amaliy hissasini kompleks o'rganishga bag'ishlangan. Olimaning huquqiy tafakkuri, ilmiy merosi, sud-huquq tizimi takomillashuvi, ayollar huquqiy madaniyatining yuksalishi hamda milliy huquqshunoslik maktabi shakllanishidagi o'rni tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Xadicha Sulaymonova, O'zbekiston huquqshunosligi, huquqiy meros, sud-huquq tizimi, huquqiy tafakkur, huquqiy madaniyat, milliy huquqshunoslik, huquqiy davlat, inson huquqlari, qonun ustuvorligi

Xadicha Sulaymonova O'zbekiston huquqshunosligi taraqqiyotida muhim o'rin tutgan yirik siymolardan biri sifatida e'tirof etiladi. U o'zining ilmiy qarashlari, huquqiy tafakkuri va amaliy faoliyati bilan mamlakatda huquqshunoslik fanining shakllanishi hamda rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shgan. Uning faoliyati milliy huquqiy tafakkurning yuksalishi, huquqiy madaniyatning rivojlanishi va huquqshunoslik ilmiy maktabining mustahkamlanishi bilan bevosita bog'liqdir. Shu bois, Xadicha Sulaymonovaning merosi O'zbekiston huquqiy taraqqiyoti tarixini anglashda alohida ahamiyat kasb etadi. Ushbu bo'limda uning tarixiy va ilmiy ahamiyati qisqa, lekin mazmunan aniq tarzda yoritilib, huquqshunoslik rivojiga qo'shgan hissasining asosiy jihatlari bayon etiladi.

Xadicha Sulaymonovaning O'zbekiston huquqshunosligi rivojiga qo'shgan hissasini o'rganish bugungi kunda alohida dolzarblik kasb etadi, chunki uning faoliyati nafaqat huquqiy tafakkur taraqqiyoti, balki mamlakatda huquqiy madaniyatning shakllanishi, kasbiy yuridik ta'limning rivojlanishi va huquqshunoslikning intellektual evolyutsiyasini anglash uchun ham muhim manba hisoblanadi. Ustoz olimaning ilmiy-ijodiy merosi orqali O'zbekistonda huquqiy g'oyalar qanday shakllangani, huquqiy qadriyatlar qanday mustahkamlangani va professional yuridik kadrlar tayyorlash jarayoni qanday bosqichlardan o'tganini kuzatish mumkin. Shu bois Sulaymonova shaxsiyati va faoliyati faqat tarixiy xotira obyekti emas, balki huquqiy fan taraqqiyotini, milliy huquqiy tafakkurning o'ziga xos xususiyatlarini hamda zamonaviy yuridik ta'limning ildizlarini tadqiq etishda muhim ilmiy ahamiyatga ega mavzudir. Mazkur masalani o'rganish O'zbekiston huquqshunoslik maktabi shakllanishidagi asosiy omillarni chuqurroq tushunishga, milliy huquqiy merosning qadriyat va tamoyillarini yoritishga hamda ushbu yo'nalishda yangi tadqiqotlarga turtki berishga xizmat qiladi.

Xulosa

Xadicha Sulaymonovaning O'zbekiston huquqshunosligi taraqqiyotidagi o'rni nafaqat muayyan davrning huquqiy jarayonlari bilan, balki milliy yuridik tafakkurning shakllanishi va mustahkamlanishi bilan ham bevosita bog'liqdir. U o'zining ilmiy salohiyati, kasbiy mas'uliyati va yuksak fuqarolik pozitsiyasi orqali huquqshunoslikni faqat nazariy bilimlar majmui emas, balki jamiyat adolati, qonun ustuvorligi va inson qadr-qimmatini himoya qiluvchi ijtimoiy-madaniy hodisa sifatida namoyon etdi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Sulaymonovaning faoliyati bugungi kunda ham huquqiy ilm-fan uchun muhim ma'naviy va intellektual tayanch bo'lib qolmoqda, chunki uning merosi zamonaviy huquqiy tafakkur, professional axloq va mas'uliyatli yondashuv mezonlarini anglashda alohida ahamiyat kasb etadi. Shu ma'noda, Xadicha Sulaymonovaning tarixiy xizmati O'zbekiston huquqshunosligining rivojida chuqur va barqaror iz qoldirgan, uning ilmiy va axloqiy merosi esa hozirgi avlod uchun ham dolzarbligini saqlab kelayotgan bebaho qadriyat sifatida baholanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ahmedov, M. (2018). O'zbekistonda huquqiy davlat va huquqshunoslik taraqqiyoti. Toshkent: Yangi asr avlodi.
2. Karimov, A. (2020). O'zbekiston huquq tarixi. Toshkent: TDYU nashriyoti.
3. Saidov, A. (2017). O'zbekistonda huquqshunos kadrlar tayyorlash an'analari va zamonaviy bosqich. Huquq va hayot, 4, 12–18.
4. Yusupov, S. (2019). O'zbekistonda ayol huquqshunoslar faoliyati tarixidan. O'zbekiston tarixshunosligi, 2, 45–53.
5. Shukurov, N. (2016). O'zbekiston huquqiy ta'limi: shakllanishi va rivojlanishi. Toshkent: Universitet.
6. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi. (2022). Huquqshunoslik ta'limi va ilmiy tadqiqotlar bo'yicha yillik hisobot. Toshkent.
7. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. (2021). O'zbekistonda huquqiy islohotlar: tarixiy tahlil va istiqbollar. Toshkent.
8. Tojimuhamedov, R. (2015). O'zbekiston huquqiy tafakkuri tarixidan: taniqli olimlar va maktablar. Toshkent: Fan.
9. Qodirova, Z. (2023). Xadicha Sulaymonova va O'zbekiston huquqshunoslik maktabining shakllanishi. Ijtimoiy fanlar jurnali, 1(2), 66–74.
10. Xolmatov, B. (2018). O'zbekistonda sud-huquq tizimi tarixining ayrim masalalari. Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.